

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. marts 2023 blev i sag nr. 99070:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

GF-Forsikring A/S
Jernbanevej 65
5210 Odense NV

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har bygningsforsikring. I klageskema af 5/12 2022 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Efter anmeldelse af vandskade gik selskabet i gang med skadebehandling. Efter måneder meddelte de pludselig, at de mente, at der var tale om en frostsprængning og at skaden således ikke var dækningsberettiget. Deres afvisning af 29. september 2021 vedhæftes. Herefter pågik en del mailkorrespondance, som mandede ud i vores direktionsklage af 13. juni i 2022 og deres afvisning heraf 23. juni 2022 vedhæftes ligeledes.

Heri oplyses det til vores store overraskelse, at beviset er bortskaffet - angiveligt grundet den medgåede tid. Dette til trods for, at vi stedse har gjort opmærksom på, at vi ikke var enige i konklusion fra Teknologisk Institut. Vi er således nu afskåret fra at gennemføre syn og skøn på enheden og dette forhold må klart have processkadende virkning for selskabet. For overskuelighedens skyld har vi alene vedhæftet den væsentligste del af korrespondancen, men fremsender om ønsket selvfølgelig den mangfoldige korrespondance løbende fra september 2021 og frem til direktionsklagen i juni 2022.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At de genbehandler skaden som dækningsberettiget og imødekommer vores erstatningskrav."

Selskabet har i brev af 18/12 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagsfremstilling

Det fremgår af klageskemaet, at forsikringstagers repræsentant ønsker, at selskabet genbehandler skaden som dækningsberettiget og imødekommer det tidligere fremsendte erstatningskrav. Forsikringstagers repræsentant klager endvidere over, at water-blocken er bortskaffet. Tillige fastslår forsikringstagers repræsentant, at forsikringstager grundet den manglende water-block er blevet afskåret fra at gennemføre syn og skøn på enheden. Forsikringstagers repræsentant mener, at dette bør have processkadende virkning for selskabet.

Gennemgang af sagen

Skaden anmeldes til selskabet telefonisk den 14. juli 2021. I anmeldelsen oplyses det, at et rør under

håndvasken er sprunget, hvilket har medført en del vand i huset. Skadebehandleren der modtager skadesanmeldelsen, igangsætter med det samme skadeservice og beder dem kontakte forsikringstagers lejer, da huset udlejes.

Skadeservice vender tilbage til selskabet den 16. juli 2021 med oplysning om, at lejereren har fået lukket for strømmen. Skadeservice har bedt lejer sørge for at strømmen blev åbnet, hvilket ikke skete. Skadeservice har endvidere forsøgt, at få forsikringstager til at få strøm på huset, hvilket ej heller lykkedes. Den 21. juli 2021 får selskabet besked om, at strømmen er slukket grundet en resistance vedrørende betaling af strøm der ligger 1,5 år tilbage. Den 26. juli 2021 tændes strømmen, og skadeafværgelsen kan begynde.

Efter modtagelse af fugtrapport samt observationer omkring skimmelvækst, der allerede var til stede ved udkaldet, indhenter selskabets taksator yderligere oplysninger fra forsyningsselskaber og vurderer, at water-blocken skal sendes til nærmere undersøgelse ved Teknologisk Institut. Baggrunden for, at man sender water-blocken til undersøgelse hos Teknologisk Institut skyldes, at man ønsker en objektiv og uvildig vurdering af skadesårsagen. Teknologisk Institut bliver bedt om at undersøge, hvorvidt skaden kan skyldes frost eller en anden årsag.

Teknologisk Institut konkluderer på baggrund af deres undersøgelse, at årsagen til skaden skyldes frost. De har i deres vurdering bl.a. lagt vægt på, at der har været lukket for strømmen siden oktober 2018, hvorfor ejendommen ikke har kunne været opvarmet eftersom ejendommen opvarmes med el.

På baggrund af rapporten fra Teknologisk Institut sammenholdt med oplysninger fra forsyningsselskaber afviser selskabets taksator den 29. september 2021, at der er tale om en dækningsberettiget skade.

Selskabets taksator henviser til forsikringsbetingelsernes dækningsskema pkt. 6.B., hvoraf det fremgår at

frostsprængninger i rør i utilstrækkelig opvarmede lokaler ikke dækkes, medmindre skaden skyldes et tilfældigt svigt i varmforsyningen. Det kan i den konkrete sag ikke betragtes som tilfældigt svigt i varmforsyningen, at strømmen bliver afbrudt af forsyningsselskabet.

Selskabet modtager i slutningen af oktober en klage fra forsikringstager, hvori det fastholdes, at der ikke er tale om en dækningsberettiget skade. Den 2. marts 2022 vender forsikringstager tilba-

ge og beder selskabet gennemgå sagen endnu en gang. Selskabet fastholder den 9. marts 2022 at sagen er gennemgået på ny, men afgørelsen fastholdes.

Den 13. juni 2022 fremsender forsikringstager en direktionsklage, som behandles og besvares af undertegnede i selskabets kvalitetsafdeling den 23. juni 2022. Kvalitetsafdelingen fastholder atter den tidligere fremsendte afgørelse på baggrund af vurderingen og konklusionen på undersøgelsen fra Teknologisk Institut. Kvalitetsafdelingen vurderer, at skaden er sket som følge af et frostsprængt rør, og at skaden er indtrådt som følge af, at rummet ikke har været tilstrækkeligt opvarmet.

Vurdering

Selskabet vurderer, at den konkrete sag er behandlet korrekt. Selskabet har på baggrund af undersøgelsen fra Teknologisk Institut sammenholdt med oplysninger fra forsyningsselskaber vurderet, at der ikke er tale om en dækningsberettiget skade. Som tidligere nævnt har Teknologisk vurderet, at årsagen til den konkrete skade skyldes frost. De har endvidere i deres vurdering lagt vægt på, at der har været lukket for strømmen siden oktober 2018, hvorfor ejendommen ikke har kunne været opvarmet eftersom ejendommen opvarmes med el.

Det er tillige konstateret, at årsagen til bruddet skyldes en kraftig mekanisk påvirkning (højt tryk), hvilket kun kan forekomme i 2 situationer. Den ene situation vil være, at der er sket overtryk i forbindelse med vandforsyningen, og den anden situation vil være på grund af frostpåvirkning. Vandforsyningen har oplyst at vandtrykket i området ligger på 3,4 bar, hvorfor det kan udelukkes, at årsagen til bruddet skyldes overtryk (tryk over 10 bar).

Undersøgelsen fra Teknologisk Institut fastslår derudover, at skaden har udviklet sig over tid, og at bruddet er blevet større over tid, hvorfor der med tiden er strømmet mere og mere vand ud.

Jf. forsikringsbetingelsernes dækningsskema pkt. 6. B dækkes frostsprængninger af røranlæg alene, når der er tale om en tilfældig svigtende varmforsyning. I den aktuelle sag kan det ikke siges at være en tilfældig svigtende varmforsyning, da huset ikke har været med strøm i 1,5 år og der benyttes elvarme. Det fremgår af sagen, at der i uoplyste perioder har været brugt en generator til opvarmning. En generator anses ikke som værende en fast opvarmning, hvorfor det ej heller vil kunne anses som værende en tilfældig svigtende varmforsyning.

Det er selskabets vurdering, at skaden er sket som følge af et frostsprængt rør, og at skaden er indtrådt som følge af, at rummet ikke har været tilstrækkeligt opvarmet.

Konklusion

Efter gennemgang af nærværende sag fastholder selskabet den tidligere afgørelse i sagen.

Vi fastholder dermed, at vi desværre ikke kan imødekomme forsikringstagers repræsentants krav om at genbehandle sagen som dækningsberettiget, hvorfor vi ej heller kan imødekomme det fremsendte erstatningskrav.

Selskabet mener derudover ikke, at de er skyld i, at water-blocken er blevet bortskaffet. Forsikringstager har på intet tidspunkt anmodet om, at water-blocken skulle tilbageleveres eller bedt Teknologisk Institut om at bortskaffe den. Trods flere klager til selskabet beder forsikringstager først om at få water-blocken tilbageleveret den 13. juni 2022, hvilket er mere end 9 måneder ef-

ter water-blocken blev fremsendt til Teknologisk Institut. Efter selskabet har modtaget klagen kontakter selskabets taksator den rapport ansvarlige hos Teknologisk Institut, og beder dem tilbagelevere water-blocken til forsikringstager. Den rapport ansvarlige hos Teknologisk oplyser i den forbindelse, at de desværre ikke længere er i besiddelse af water-blocken. Selskabet mener ej heller det kan bebrejdes Teknologisk Institut, at de har bortskaffet water-blocken, når de ikke har fået besked om at tilbagelevere den og der som tidligere nævnt er gået mere end 9 måneder fra de foretog undersøgelsen af water-blocken."

Klagerens advokat har i brev af 27/12 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Det fastholdes, at et så vigtigt bevis som selve water blocken ikke burde være bortskaffet og at ansvaret herfor ligger hos selskabet qua dennes indsendelse til Teknologisk Institut. Dette igen set i lyset af den vedvarende uenighed om selskabets anerkendelse af skaden. Selskabet burde derfor have sikret, at water blocken ikke blev bortskaffet, hvilket selskabet tydeligt har forsømt.

Klager har selv udført forsøg med tilsvarende water block som tidligere beskrevet overfor selskabet uden sprængning.

Vi henleder derfor igen nævnets opmærksomhed på tidligere nævnte kendelser, der fastslår, at revnedannelse kan ske også i opvarmede lokaler.

Det fastholdes således dels, at det var selskabets ansvar, at beviset ikke blev bortskaffet og at selskabet ikke har løftet bevisbyrden for, at der var tale om frostsprængning i lighed med kendelserne 70202, 83991 og 86142.

Vi bemærker da også, at selskabet ikke har fundet anledning til at kommentere disse.

Endelig skal vi tilbagevise selskabets påstand om, at revnen har udviklet sig over tid og at der er strømmet vand ud ligeledes over tid. Ejer har været i ejendommen flere gange op til den konkrete skade uden at kunne konstatere udstrømning af vand."

Selskabet har i brev af 5/1 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet fastholder, at det ikke er skyld i, at water-blocken er blevet bortskaffet. Som tidligere nævnt, anmoder klager først om at få water-blocken tilbageleveret 9 måneder efter den blev sendt til Teknologisk Institut. Havde vores forsikringstager bedt om at få water-blocken tilbageleveret ved indsendelse, kunne selskabet have bedt Teknologisk Institut omkring dette. Det anses dog ikke som værende gængs praksis, at genstande tilbageleveres efter undersøgelse ved Teknologisk Institut, da de i forbindelse med deres undersøgelser kan være nødsaget til at skære i delene for at kunne lave en korrekt og fyldestgørende undersøgelse.

Selskabet vil endvidere fastslå, at undersøgelsen lavet af Teknologisk Institut er professionel, objektiv samt uvildig. Deres konsulenter er specialiserede inden for fagspecifikke områder og selskabet fastslår, at det med deres undersøgelse har løftet bevisbyrden for, at der var tale om en frostsprængning og at skaden er indtrådt som følge af, at rummet ikke har været tilstrækkeligt opvarmet. Som tidligere nævnt, dækkes frostsprængninger i lokaler alene, når der er tale om en tilfæl-

Ankenævnet for Forsikring

5.

99070

dig svigtende varmforsyning. Det anses ikke som værende en tilfældig svigtende varmforsyning, når huset har været uden strøm i 1,5 år og der benyttes elvarme.

Det er korrekt, at selskabet ikke har fundet anledning til at kommentere på de fremsendte kendelser tidligere, da disse ikke findes sammenlignelige med den konkrete sag. Kendelse 70202 vedrører en frostsprængningsskade i et tagrum, hvilket ikke anses som værende et lokale. Nærværende sag 99070 er sket i et køkken, hvilket anses som værende et lokale. I kendelse 83991 finder nævnet ikke, at selskabet havde bevist, at der var tale om utilstrækkelig opvarmning. I nærværende sag 9070 fastholder selskabet, at det med bl.a. undersøgelsen fra Teknologisk Institut har løftet bevisbyrden for, at der var tale om en frostsprængning som skyldes utilstrækkelig opvarmning. I kendelse 86142 fandt nævnet det betænkeligt at lægge til grund, at der var tale om en frostsprængning i et utilstrækkeligt opvarmet lokale. Nævnet lagde især vægt på en udtagelse fra en VVS'er, som havde oplyst, at rørsamlingen pga. for lille overlæg kunne have sprunget i læk på et hvert tidspunkt. Denne kendelse findes ej heller sammenlignelig."

Til dette har klagerens advokat fremsendt meddelelse af 16/1 2023, hvori det bl.a. er anført:

"Det er ikke længere muligt at gennemføre syn og skøn på water blocken, men nævnets egen praksis jf. tidligere henvisning til kendelse, herunder den principielle fastslås det, at sprængning kan ske uden frostpåvirkning. Hvorvidt dette sker i tagrum eller en anden lokation, ændrer ikke herved."

Nævnet har fået forelagt bilag, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Af klagerens brev af 13/6 2022 til selskabet fremgår bl.a.:

"Egne beregninger dokumenterer, at teorien om en frostsprængning ikke hænger sammen med de faktiske tal.

Der er dokumenteret, at der er kommet ca. 500 m³ (500.000 liter) vand ind i en given periode indtil tilførslen blev stoppet 14. juni 2021.

Med 13 l/min. (780 l/timen = 18.7 m³ /døgn) har vandet løbet i 641 timer svarende til ca. 26 døgn eller fra ca. den 18. maj 2021. Officielt regnes der med 16 l/min og det sætter datoen for lækagen omkring 23. maj 2021.

Jf. tal fra DMI var der frost hele døgnet i perioden 3. til 12. februar 2021. Sidste nat med frost var 27. april 2021 med -3,4 grader. Dagtemperaturen har ikke været under 4,6 grader efter 13. februar

2021 udover 11. april 2021, hvor den var 2,9 og nattefrosten var -1,3. Skulle vandet have løbet fra det tidspunkt, hvor der var frost hele døgnet sidst medio februar 2021, vil der med blot 10 l/min have været brugt 120 døgn x (1440 min/døgn x 10 l/min.) 1.728.000 liter = 1.728 m³ eller ca. 3 gange den faktiske mængde.

Tager man udgangspunkt i tabel fra [by] Fjernvarme og den faktiske revne i røret, der skønnes mellem 2.5 og 3 mm, vil der løbet mellem 6.06 og 9.75 m3 ud i døgnet, svarende til omkring 62 dage. Lækagen blev opdaget 14. juli 2021 og bruddet og mængden af vand støtter os igen i, at bruddet må være opstået midt maj 2021 – altså længe efter sidste frost.

Hele tabellen kan ses her [\[link\]](#)

Vi har nu foretaget forsøg med nedfrysning af 2 Water Block med tilslutninger af rør i dimensioner svarende til den, der var monteret på adressen. Ingen af de 2 forsøg underbygger jeres påstand om hverken placeringen eller størrelsen af lækagen. Den lokale VVS-mand, der lukkede for vandet, afviste da også, at der kunne være tale om en frostsprængning.

Til trods for, at rapporten er udarbejdet af et ellers velanerkendt institut, må vi stille berettiget spørgsmålstejn ved kvaliteten heraf.

Ydermere er der en spand med maling, som har stået i skuret, hvor der er åbent og med minimal tilførsel af sollys i rummet. Indholdet af denne spand har ikke taget skade af frost.

Målerbrønden er placeret udvendigt ca. 2 meter fra sprængningen, som er inde i huset - placeret 16 cm under indkørslen. Skulle der have været skade grundet frost, vil der have været sket skade på måler eller sammenkoblingen mellem afgang og måler. Begge dele er ved selvsyn konstateret intakte.

Vi kan bevidne, at vandet ikke kan have løbet fra sidste gang, der var frost. Vi har flere gange været forbi ejendommen og medio april 2021 viste vi denne frem for en potentiel lejer. Han er villig til at bevidne, at der ved dette besøg ikke var vandskade."

Af fugtrapport af 19/8 2021 fremgår bl.a.:

"Omfangsvurdering foretaget:

19/08-2021

[fugtfirma] tilkaldt for at:

Fortage fugtkontrol efter vandskade.

Skadesårsag:

Utæt rør under håndvask

...

Konstruktionernes opbygning:

Gulv: Parket i allerum. tæppe i værelse. klinker i entre samt bad. underlag af beton

Væg: vægge af mursten vandskuret og malet.

Synlige skader:

gulvbelægning er fjernet i allerum samt værelse

køkken er synlig skadet

bundstykker i alle døre er skadet

Synlig vækst:

Der er massiv vækst i hele underetage (vægge-gulv-døre-div indbo)

Ankenævnet for Forsikring

7.

99070

Tidligere skader:

Det er [fugtfirma] ukendt om der har været tidligere skade.

Antal m2 vægge beskadiget:

100 m2

Antal m2 loft beskadiget:

55 m2

Antal m2 gulv beskadiget:

55 m2

Bemærkninger:

lejer af ejendom er ... og sjældent hjemme derfor er det uklart hvor længe vandet er løbet ud.

Der har været et utæt rør under håndvask hvor vandet er løbet ud i hele ejendom.

Der er massiv skimmelvækst i ejendom inklusiv det indbo som forsat er på adr.

Der er målt forhøjet fugt i vægge samt gulv. der er målt forhøjet fugt op i højde af 160 cm.

...

Måleresultater:

Etage - Stueplan

Væg:

P1 målt Forhøjet fugtniveau på væg 148 Digits

P2 målt Forhøjet fugtniveau på væg 138 Digits

P3 målt Forhøjet fugtniveau på væg 135 Digits

P4 målt Forhøjet fugtniveau på væg 110 Digits

P5 målt Forhøjet fugtniveau på væg 139 Digits

P6 målt Forhøjet fugtniveau på væg 136 Digits

P7 målt Forhøjet fugtniveau på væg 98 Digits i top

P8 målt Forhøjet fugtniveau på væg 103 Digits

P9 Acceptabelt fugtniveau på væg 43 Digits i top

Gulv:

A målt Forhøjet fugtniveau på gulv 88 Digits

B målt Forhøjet fugtniveau på gulv 116 Digits

C målt Forhøjet fugtniveau på gulv 120 Digits

D målt Forhøjet fugtniveau på gulv 121 Digits"

Af e-mail af 29/9 2021 fra el-firma fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

8.

99070

"Strømmen er blevet afbrudt den 18.10.2018. Indtil den 23.7.2021 har der ikke været registreret nogen elforbruger og elleverandør på adressen ... Strømmen er blevet gensluttet i forbindelse med tilflytning af [klageren] per 23.7.2021."

Af oversigt over vandforbrug fremgår bl.a.:

"

Forbrugsart	Enheder	Årsag	Kilde	Dato	Forventet	Faktiske	forbrug
Vand	m ³ /Vand	Teknisk kontrol	Manuel	06-09-2021	42	580	538
Vand	m ³ /Vand	Afregning	Telefon	31-12-2020	44	42	0
Vand	m ³ /Vand	Afregning	Telefon	31/12 2019	54	42	2
Vand	m ³ /Vand	Afregning	Telefon	31/12 2018	30	40	14

Af rapport af september 2021 fra Teknologisk Institut fremgår bl.a.:

"1. Baggrund for notatet

I forbindelse med sagen er instituttet blevet kontaktet af taksator ... fra GF Forsikring med henblik på at anmode Instituttet foretage undersøgelse af fremsendt rørbrudsventil for skader.

Instituttet er bl.a. blevet anmodet om at undersøge hvorvidt at skaden kan skyldes frost eller anden årsag.

I forbindelse med sagen har Instituttet fået oplyst, at der har været lukket for strømmen fra den 10. måned 2018 og frem til det tidspunkt hvor skaden er opdaget.

Det er oplyst over for instituttet, at skaden er anmeldt den 14. juli 2021. Det er endvidere oplyst, at der er løbet ca. 500 m3 ud før skaden er opdaget.

2. Metodebeskrivelse

Notatet er baseret på undersøgelse af fremsendt rørbrudsventil, samt indhentede oplysninger fra bl.a. DMI.

Instituttet har foretaget fysiske undersøgelser af den fremsendte rørbrudsventil.

3. Undersøgelser

Bygningen har ikke været beboet i flere år, da der har været lukket for strømmen.

Dette betyder også, at der ikke har været nogen form for opvarmning i bygningen, da dette vil kræve enten at der er en person til stede, eller at der er et fyringssystem der anvender strøm.

Instituttet har ikke en oversigt over hvor vaskemaskinen med den tilhørende Waterblock har været placeret.

Instituttet har undersøgt hvor stort vandtrykket er i området, og har fra forsyningen fået oplyst, at vandtrykket er ca. 3,4 bar.

3.1. Ventilen

...

Billede af ventilen. Der er tale om en rørbrudsventil af fabrikat Waterblock. Dette er en mekanisk ventil der er beregnet på at lukke for vandet såfremt der strømmer mere end mellem 35 – 50 liter igennem denne.

Af billedet kan det ses, at der er en revne i ventilen. (Se pil).

Instituttet har efter modtagelsen af ventilen undersøgt denne visuelt med det formål at vurdere hvad der kan være årsagen til at den er revnet.

Rørbrudsventilen er dimensioneret til at kunne tåle et tryk på mindst 10 bar.

...

Billede der viser revnen i rørbrudsventilen.

...

Billede der viser selve brudfladen. Af billedet fremgår det, at en del af brudfladen er markant mørkere end resten. (se afgrænsninger).

Det er Instituttets vurdering, at det er inden for dette område, at skaden først er sket, og at den efterfølgende over tid har udviklet sig.

Der er ikke tegn på materialefejl.

3.2. Overordnet vurdering af årsag til brud

Ventilen er som tidligere angivet dimensioneret til mindst 10 bar. En revnedannelse som den er på ventilen vurderes at skyldes kraftig mekanisk påvirkning hvilket vil sige en trykpåvirkning der er over de 10 bar som ventilen er dimensioneret til.

En kraftig mekanisk påvirkning (højt tryk) kan efter Instituttets vurdering kun forekomme i 2 situationer. Enten overtryk i forbindelse med vandforsyningen eller frostpåvirkning.

3.2.1. Tryk i vandforsyningen

Instituttet har rettet henvendelse til den lokale vandforsyning i området, og de kan oplyse, at vandværkstrykket i området ligger på 3,4 bar.

Det kan på denne baggrund udelades, at årsagen til bruddet skyldes overtryk (tryk over 10 bar) i vandforsyningen.

3.2.2. Frostpåvirkning i området

Instituttet har hentet vejrdata for området fra DMI for perioden februar, marts og april.

...

Af oversigterne kan det ses, at der især i februar har været en længere periode med dagsfrost og temperaturer helt ned til ca. -15 oC. Der har dog også været perioder i marts hvor det har været koldt. I april har der kun været lettere nattefrost.

Af graferne fra februar kan det ses, at der efter den 17. februar er en kraftig tøperiode.

3.2.3. Vurdering af bygningen

Instituttet har set på ejendommen i BBR-registeret. Af dette fremgår følgende:

Boligen er opført i 1880.

Boligen er med el-varme.

Der er opført carport i 1997, men ikke angivet at der er udført andre forbedringer.

Da bygningen gennem hele perioden har stået uden el, og dermed uden varme er det ud fra bygningens tilstand Instituttets vurdering, at risiko for en frostskaide i en kold periode er meget stor.

3.2.4. Vurdering af det ud strømmende vand

Der er oplyst, at der er strømmet ca. 500 m3 ud i den periode hvor skaden har været sket.

Instituttet har regnet/vurderet på hvordan dette kan hænge sammen med at der kan være tale om en frostskaide der er sket i februar, og at installationen er tøet (der er begyndt at strømme vand ud) efter den 17. februar.

Instituttet har beregnet, at for perioden fra 17. februar til skaden anmeldes den 14. juli vil der gennemsnitligt have strømmet 0.06 l/sek. ud fra installationen. Som reference kan Instituttet oplyse, at en håndvask fuldt åbent forventes at yde 0,1 l/sek.

Ud fra undersøgelserne som instituttet har foretaget, kan det ses, at skaden har udviklet sig over tid, og at bruddet/revnen er blevet større over tid. Det vil i praksis sige, at der over tid er strømmet mere og mere vand ud.

4. Vurdering og konklusion

Med baggrund i instituttets undersøgelser er det vurderingen, at årsagen til skaden skyldes frost. Dette begrundes i følgende forhold:

1. Ejendommen er fra 1880, og vurderes ikke at være energirenoveret
2. Ejendommen er opvarmet med el
3. Der har været lukket for strømmen siden 10. måned 2018, hvorfor ejendommen ikke har kunne være opvarmet
4. Årsagen til skaden er mekanisk overlast (overtryk)
5. Trykket i vandforsyningen er 3,4 bar, og kan derfor ikke forårsage skade på grund af overtryk
6. Der har været dagsfrost i ca. 15 dage i februar måned, og temperaturen har været nede på ca. -15 oC
7. Instituttets beregning viser, at der gennemsnitligt er strømmet 0,06 l/sek. Ud fra installationen, hvilket er 60% af det der strømmer ud fra et håndvaskebatteri der er fuldt åbent
8. Undersøgelse af brudfladen viser, at skaden har udviklet sig over tid (revnen er blevet større og større)."

Ankenævnet for Forsikring

11.

99070

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

		5. Vandskade inklusive olie og kølevæske		6. Frostsprængningsskade i røranlæg	
A. Forsikringen dækker		Vand, olie og kølevæske, der pludselig og uforudset strømmer ud fra sædvanlige faste installationer og akvarier. Endvidere fra andre beholdere med et rumindhold på 20 liter eller derover.		Frostsprængning* af røranlæg, der tilfører bygningerne vand dækkes til hovedledning i vej, medmindre forsikringstageren kan kræve udgifterne dækket af det offentlige eller forsyningsleverandør.	
NB! Dækningskemaet* består af: • Bygningsbrand • Bygningskasko • Svamp*, insekt* og råd* • Udvidet råd* • Udvidet skadedyr • Udvidet rørskade		Vand, der under voldsomt skybrud* eller voldsomt tøbrud* ikke kan få normalt afløb*, og derfor oversvømmer forsikringsstedet* eller stiger op gennem afløbsledningerne.		Frostsprængning* af røranlæg, der indgår i bygningens indvendige vand-, sanitets- og afløbsinstallationer.	
Betingelserne for stikledning* er alene beskrevet i klausul* 33 på side 14.				Frostsprængning* af centralvarmeanlæg, varmtvandsanlæg og tilhørende kedler, beholdere, pumper, målere og radiatorer inde i bygningen.	
Din husforsikring omfatter de dækninger, der fremgår af din police.				Frostsprængning* af wc-kummer og cisterner	
Ordforklaring og stikorderegister findes bagerst i betingelserne.					

B. Forsikringen dækker ikke		Skade som følge af: • Dryp og udsving. • Opstigning af grundeller kloakvand. • Vand fra tagrender og nedløbsrør, eller nedbør, der trænger gennem tag eller væg. • Oversvømmelse fra hav, fjord, sø og vandløb. • Frostsprængning* af installationer i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, medmindre frostsprængningen* skyldes tilfældigt svigtende varmforsyning*. • Påfyldning af eller aftapning fra olietank, køle- og fryseanlæg og akvarier. • Installationsarbejder, der skyldes faglig ukorrekt fremgangsmåde. • Fejlkonstruktioner eller fejl ved fremstilling eller opførelse af de forsikrede bygninger og øvrige genstande. • Mangelfuld vedligeholdelse*, slitage, tæring og rustdannelse		• Udgifter til opmåling. Skade som følge af: • Frostsprængning* i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, medmindre frostsprængningen* skyldes tilfældigt svigtende varmforsyning*. • Fejlkonstruktioner og fejl ved fremstilling og opførelse af de forsikrede bygninger og øvrige genstande. • Mangelfuld vedligeholdelse*, slitage, tæring og rustdannelse. • • Frostsprængning* af nedløbsrør	

		12. Udvidet rørskade			
A. Forsikringen dækker		Reparationer af utætheder i: • Skjulte* indvendige gas-, olie-, vand-, varme- eller afløbsrør.			
NB! Dækningskemaet* består af: • Bygningsbrand • Bygningskasko • Svamp*, insekt* og råd* • Udvidet råd* • Udvidet skadedyr • Udvidet rørskade		Reparationer af fejl i: • Skjulte* elkabler og kabelmåtter.			
Betingelserne for stikledning* er alene beskrevet i klausul* 33 på side 14.		Reparation af utætheder eller fejl i: • Skjulte* udvendige stik- og forsy- ningsledninger for gas-, vand-, varme-, afløbs- og elinstallationer og eventuelle tilhørende brønde.			
Din husforsikring omfatter de dækninger, der fremgår af din police.		Skade på de forsikrede genstande og haveanlæg, hvor skaden er en direkte følge af en dækningsberettiget skade i de rør, kabler, stik- og forsyningslednin- ger, som er omfattet af udvidet rørskade.			
Ordforklaring og stikorderegister findes bagerst i betingelserne.		Omkostninger, efter forudgående aftale med selskabet, til sporing af: • Utætheder i skjulte* indvendige gas-, olie-, vand-, varme- eller afløbsrør. • Fejl i elkabler og kabelmåtter, som bevirker funktionssvigt. • Utætheder eller fejl, som bevirker funktionssvigt i skjulte* udvendige stikog forsyningsledninger for gas-, vand-, varme-, afløbs- og elinstallationer og eventuelle tilhørende brønde.			
		Udgifter til opgravning, oprydning og reetablering i forbindelse med en dækningsberettiget skade, som er omfattet af udvidet rørskade.			
		Kosmetisk* forskel i farve, mønster eller materiale i en enkelt væg- eller gulvflade, i det skaderamte rum, som er en direkte følge af reparation i forbindelse med en dækningsberettiget skade, som er omfattet af udvidet rørskade. Skaderamt rums gulvflade ophører ved døråbninger til tilstødende rum, uanset der er dørtrin eller ej.			

B. Forsikringen dækker ikke	
	Reparation af fejl i skjulte* elkabler og kabelmåtter, hvis fejlene ikke medfører funktionssvigt. Reparation af utætheder eller fejl i skjul - te* udvendige stik- og forsyningsledninger for gas-, vand-, varme-, afløbs- og elinstallationer og eventuelle tilhørende brønde, hvis utæthederne eller fejlene ikke medfører funktionssvigt. Reparationer og omkostninger som følge af: • Utætheder i skjulte* indvendige gas-, olie-, vand-, varme- eller afløbsrør, som er opstået inden forsikringens tegning. • Fejl i skjulte* elkabler og kabelmåtter, som er opstået inden forsikringens tegning. • Utætheder eller fejl, som er opstået inden forsikringens tegning, og som bevirker funktionssvigt i skjulte* udvendige stik- og forsyningsledninger for gas-, vand-, varme-, afløbs- og elinstallationer og eventuelle tilhørende brønde. • Tanke og rensningsanlæg. • Drænledninger. • Kosmetisk* farve-, mønster-, design- eller materialeforskel i eller på kummer og badeværelsesmøbler. • Varmtvandsbeholdere inklusive rør og slanger i varmtvandsbeholdere. • Hårde hvidevarer inklusive rør og slanger i hårde hvidevarer. • Telefon-, antenne- og datakabler. • Utætheder og følgeskader, der skyldes frostsprængning.

Nævnet udtaler:

Klageren anmeldte den 14/7 2021, at en rørbrudsventil var sprunget under håndvasken på klagerens ejendom, som var lejet ud. Der var løbet vand ud i hele ejendommen, og skadeservice konstaterede massiv skimmelvækst på vægge, gulve, døre og indbo. Ejendommen – der opvarmes med el – havde været uden strøm siden oktober 2018. Selskabet sendte rørbrudsventilen til undersøgelse hos Teknologisk Institut, som vurderede, at skaden skyldtes frost. Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at skaden er indtrådt som følge af, at rummet ikke har været tilstrækkeligt opvarmet.

Klageren kræver dækning. Hun har anført, at det er selskabets ansvar, at rørbrudsventilen er blevet bortskaffet ved Teknologisk Institut. Hun har anført, at et så vigtigt bevis ikke burde være bortskaffet, og at hun derved er afskåret fra at gennemføre syn og skøn. Hun har anført, at dette bør have processkadende virkning for selskabet, idet hun stedse har gjort opmærksom på, at hun ikke var enig i konklusionen fra Teknologisk Institut. Hun har anført, at hun selv har udført forsøg med tilsvarende rørbrudsventil uden sprængning. Hun har anført, at revnen ikke har udviklet sig over tid, og at der ikke er strømmet vand ud over tid. Hun har været på ejendommen flere gange uden at konstatere udstrømning af vand. Klageren har i sin korrespondance med selskabet anført, at "teorien om en frostsprængning ikke hænger sammen med de faktiske tal. Der er dokumenteret, at der er kommet ca. 500 m³ (500.000 liter) vand ind i en given periode indtil tilførslen blev stoppet 14. juni 2021. Med 13 l/min. (780 l/timen = 18.7 m³ /døgn) har vandet løbet i 641 timer svarende til ca. 26 døgn eller fra ca. den 18.maj 2021. Officielt regnes

Ankenævnet for Forsikring

13.

99070

der med 16 l/ min og det sætter datoen for lækagen omkring 23. maj 2021 ... Tager man udgangspunkt i tabel fra [fjernvarmeselskab] og den faktiske revne i røret, der skønnes mellem 2.5 og 3 mm, vil der løbet mellem 6.06 og 9.75 m³ ud i døgnet, svarende til omkring 62 dage. Lækagen blev opdaget 14. juli 2021 og bruddet og mængden af vand støtter os igen i, at bruddet må være opstået midt maj 2021 – altså længe efter sidste frost".

Selskabet har anført, at skaden er sket som følge af et frostsprængt rør, og at skaden er indtrådt som følge af, at rummet ikke har været tilstrækkeligt opvarmet. Selskabet har anført, at frostsprængninger af røranlæg kun er dækket, når der er tale om en tilfældig svigtende varmforsyning. Der er ikke tale om tilfældig svigtende varmforsyning, når huset har været uden strøm i 1,5 år, og der benyttes elvarme. Selskabet har anført, at selskabet er uden skyld i, at rørbrudsventilen er blevet bortskaffet, idet klageren først 9 måneder efter, Teknologisk Institut undersøgte rørbrudsventilen, anmodede om at få den tilbageleveret.

Af oversigt over ejendommens vandforbrug fremgår det, at der er brugt 2 m³/vand i perioden 31/12 2018 - 31/12 2019, og 0 m³/vand i perioden 31/12 2019 - 31/12 2020, og 538 m³/vand i perioden 31/12 2020 – 6/9 2021.

Af rapporten fra teknologisk institut fremgår det, at årsagen til skaden skyldes mekanisk overlast fra frost, idet den mekanisk overlast ikke kan skyldes trykket i vandforsyningen, som er 3,4 bar. Der har været dagsfrost i ca. 15 dage i februar måned, og temperaturen har været nede på ca. 15 minusgrader. Ud fra brudfladen på rørbrudsventilen vurderes det, at skaden har udviklet sig over tid. For perioden 17/2 – hvor der var kraftig tø-periode - til skaden blev anmeldt den 14/7, vil de ca. 500 m³ vand gennemsnitligt være strømmet 0.06 l/sek. ud fra installationen, hvilket er 60% af det, der strømmer ud fra et håndvaskebatteri, der er fuldt åbent.

Af fugtrapporten fremgår det, at "der er massiv vækst i hele underetage (vægge-gulv-døre-div indbo) ... lejer af ejendom er ... og sjældent hjemme derfor er det uklart hvor længe vandet er løbet ud. Der har været et utæt rør under håndvask hvor vandet er løbet ud i hele ejendom.

Ankenævnet for Forsikring

14.

99070

Der er massiv skimmelvækst i ejendom inklusiv det indbo som forsat er på adr. Der er målt forhøjet fugt i vægge samt gulv. der er målt forhøjet fugt op i højde af 160 cm".

Af forsikringsbetingelsernes dækningsskema punkt 5 fremgår det, at forsikringen dækker frostska-
desprængning i røranlæg. Forsikringen dækker ikke frostsprængning* i utilstrækkeligt op-
varmede lokaler, med mindre frostsprængningen skyldes tilfældigt svigtende varmforsyning.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering, at selskabet har ført
det fornødne bevis for, at skaden skyldes frostpåvirkning. Det kan ikke føre til andet resultat, at
rørbrudsventilen er bortkommet, efter selskabet sendte den ind til Teknologisk Institut.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at Teknologisk Institut har vurderet, at frostska-
den er sket omkring en markant frostperiode i februar måned 2021, idet brudfladen på rørbrudsventi-
len bærer præg af, at skaden har udviklet sig over tid – og idet det passer med, at ca. 500 m³
vand er strømmet ud med en gennemsnitlig udstrømning på 0,06 l/sek. i perioden fra omkring
den 17/2 2021 – hvor der var den seneste kraftige tø-periode - og frem til anmeldelsesdatoen
den 14/7 2021.

Nævnet har videre lagt på, at klagerens ejendom har været uden strøm i ca. 1,5 år – herunder
at der ikke er målt et vandforbrug på ejendommen de seneste to år op til rørbruddet, hvilket
indikerer, at ejendommen har stået ubeboet og uopvarmet gennem længere tid. Nævnet be-
mærker, at fugtfirmaet den 19/8 2021 fandt massiv skimmelvækst i ejendommen, hvilket også
indikerer at skaden har stået på gennem en længere periode.

Nævnet har derudover lagt vægt på, at klageren først rettede henvendelse vedrørende udleve-
ring af rørbrudsventilen 9 måneder efter, Teknologisk Institut havde udfærdiget rapporten.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Ankenævnet *for* Forsikring

15.

99070

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings', written in a cursive style.

Peter Thønnings